

Arbetarepartiets valmanifest 1942

Till Sveriges Folk!

Under de två år, som förflutit sedan riksdagsvalen 1940, har det stora kriget gripit ytterligare omkring sig och tilltagit i häftighet. Men Sveriges läge medger vårt folk att åter gå till allmänna val i författningsenlig ordning. Denna förmånsställning i en uppriven värld må högt skattas. Men den betyder icke att vi stå utanför händelserna eller att vår hållning icke uppmärksammas. Tvärtom följes vad som sker i vårt land med stort intresse utifrån. Det är därför av större betydelse än annars att väljarna genom vakenhet och livaktighet göra valet i september till ett fullödigt uttryck för svensk folkopinion.

Först och främst bör därigenom manifesteras vårt folks fasta vilja att upprätthålla landets neutralitet och att värna dess frihet och dess oberoende. Utåt må klart visas att i detta avseende vår enighet är obruten och vår beslutsamhet orubblig. Detta sker genom kraftigt stöd åt samlingsregeringens politik från folket i val.

Inom den nationella samlingens ram är emellertid en fri tävlan mellan olika inrikespolitiska riktningar möjlig och önskvärd. Valet kan nämligen få betydelse icke blott för lösningen av de nämrast liggande uppgifterna utan också med hänsyn till arbetet på längre sikt för det svenska samhällets vårdnad och förbättring.

Det socialdemokratiska partiet har, med endast ett mindre avbrott, snart tio år i följd burit regeringsansvar, ensamt eller i samarbete med andra partier. Partiet har under denna tid kunnat i gärning ådaglägga sin vilja och förmåga. Dess strävanden till kontinuitet och fasthet i riksstyrelsen ha framgångsrikt fullföljts. Dess arbete för bättre samförstånd och samverkan på demokratisk grund ha givit goda resultat. De reformer, för vilja partiet vid tidigare val begärt väljarnas stöd, äro i stort sett genomförda.

Denna politik av stabilitet, samverkan och förbättring vill det socialdemokratiska partiet fortsätta.

Den ödesdigra försämring av världsläget, som utmynnade i kriget gjorde det nödvändigt att koncentrera ansträngningarna på att utöka försvarsmedlen, trygga folkförsörjningen och lösa de särskilda omvårdnasfrågor, som anmälde sig. Dessa uppgifter stå alltjämt i förgrunden. De betydande förstärkningar av försvarskraften, vilka i olika avseenden ägt rum, skola genom

den beslutande femårsplanen samordnas och utbyggs till ett effektivt försvarsväsen, med hänsyn till såväl den omedelbara beredskapen som framtida trygghet.

Folkförsörjningen, som försvårats genom avspärningen och två års fetslagen skörd, kräver oavlåtlig omsorg. Det socialdemokratiska partiet vill lämna sin medverkan till ett rationellt utnyttjande av alla produktions- och distributionsmedel för förnödheterens framställning och framskaffning. Det vill också tillse, att de uppoffringar, som härför krävas och de tillgångar som skapas bliva rättvist fördelade.

Trots att särskilda uppgifter tagit tid och krafter i anspråk har det allmänna reformarbetet icke avstannat. Betydelsefulla framsteg på olika områden ha varit möjliga. Visserligen har utvecklingen av den sociala omvårdnaden hämmats genom att de finansiella tillgångarna måste insättas för att tillgodose mer omedelbara behov. Men de före kriget uppnådda resultaten ha kunnat skyddas. Det är i och för sig en betydelsefull vinning att sålunda den förbättrade grunden för fortsatt utbyggnad på detta område hittills kunnat bevaras genom krigsårens vanskligheter.

Det socialdemokratiska partiet vill alltjämt vaka över, att denna vinning blir bestående trots de ytterligare påfrestningar kristiden kan medföra. En särskild angelägenhet är därvid att värna de framsteg, som genom det allmännas bostadspolitik vunnits för folkhälsa och hemliv. Och att förhindra uppkomsten av bostadsnöd och husvillhet. Även arbetsmarknadens utveckling måste uppmärksammat följas för att nu de viktigaste behoven av arbetskraft skola bli täckta, men samhället samtidigt rusta sig mot de faror för arbetslöshet, som följa i krisens spår. De statliga och kommunala organen ha här en maktpåliggande uppgift, som kräver sociala ansvarskänsla, insikt och initiativkraft.

Något slut på det stora kriget kan ännu icke skönjas och vad detta kan medföra av nya svårigheter även för vårt land veta vi i dag icke. Krigets påverkningar när en gång freden kommer kunna icke heller överskådas. Men vi få icke för dagens bekymmer och besvär förlora modet att tänka på framtiden.

Det socialdemokratiska partiet är berett att taga itu med väntande uppgifter. Det är övertygat om att de linjer, som det hittills följt i sin politik och kring vilja det samlat folkets flertal, alltjämt äro bärande. Dessa linjer betyda fred och vänskap med andra folk, medborgerlig

frihet och demokratisk styrelse samt ekonomisk utjämning genom planmässig hushållning på gemensamhetens och likställighetens grund.

Den nuvarande krisen har på nytt visat nödvändigheten av en samordning under samhällelig ledning av de för folkets levnadsmöjligheter väsentliga verksamheterna. Den särskilda förvaltning genom kommissioner, styrelser och nämnder, som måst uppbyggas för folkförsörjningen under denna tid, är en tillfällig skapelse. Den hör icke normala tider till och bör avvecklas, när krisen är överstånden.

Men samhällets förpliktelse att trygga god försörjning och rättvis fördelning upphör icke med krisen. Samhällets kontroll och ledning kan icke uppgivas. Men den bör utformas så, att enskilt initiativ och privat företagsamhet i full utsträckning nyttigöres för den allmänna välfärden. Det samarbete mellan allmänna organ och det enskilda näringslivet, som nu äger rum, bör kunna giva värdefulla anvisningar för framtida samordning av alla krafter, vars insatser äro nödvändiga, om man vill uppnå det högsta mått av allmänt väl.

Från här angivna allmänna utgångspunkter manar det socialdemokratiska partiet Sveriges folk att mangrant gå till val den 20 september.

För att manifestera sin fasta vilja att upprätthålla landets neutralitet och att värna dess frihet och ess oberoende,

För att stödja en politik, som tar sikte på ett rationellt utnyttjande av produktionsmöjligheterna och en rättvis fördelning av tillgångarna och bördorna,

För att skydda de sociala framstegen och bevara grunden för fortsatt utveckling av den sociala omvårdnaden och,

För att befästa en ordning av medborgerlig frihet, demokratisk styrelse och planmässig hushållning på gemensamhetens och likställighetens grund.

Svenska män och kvinnor, gör valet den 20 september till ett fullödigt uttryck för folkviljan!

Rösta med: Arbetarpartiet – Socialdemokraterna!

SOCIALDEMOKRATISKA PARTISTYRELSEN

P. Albin Hansson

Torsten Nilsson